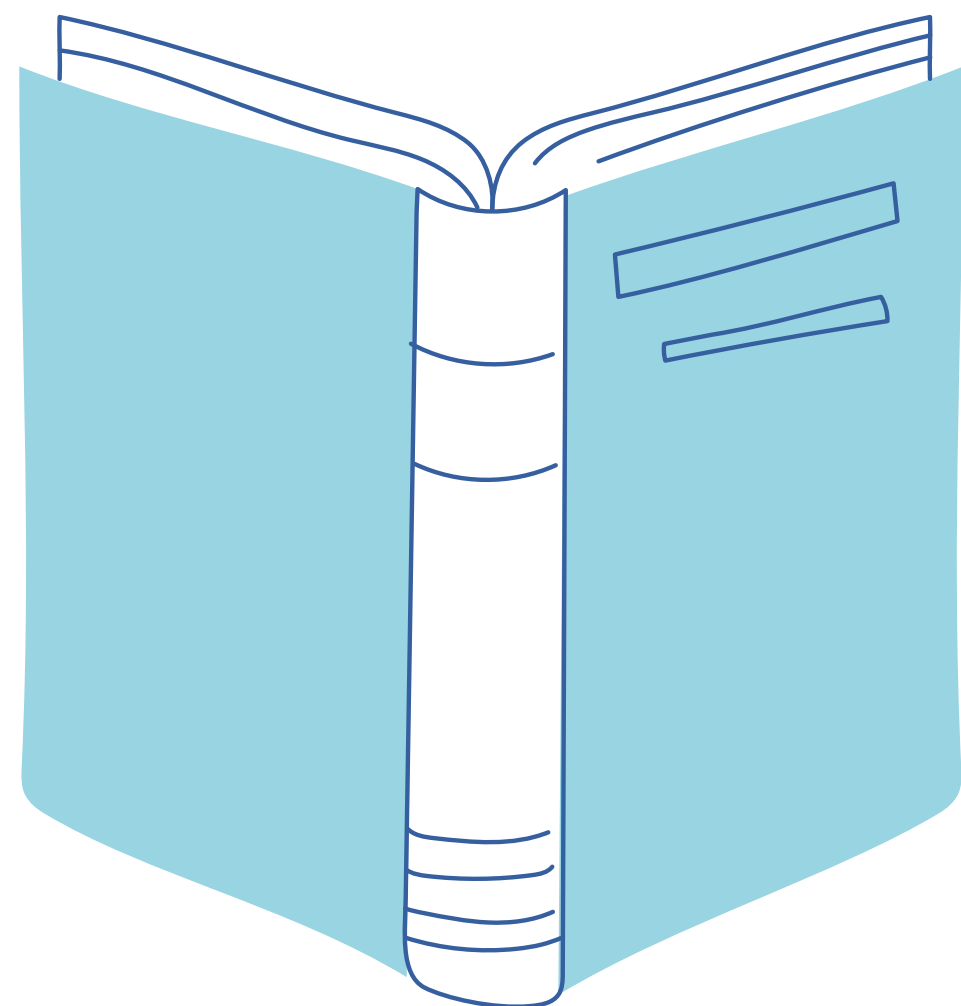

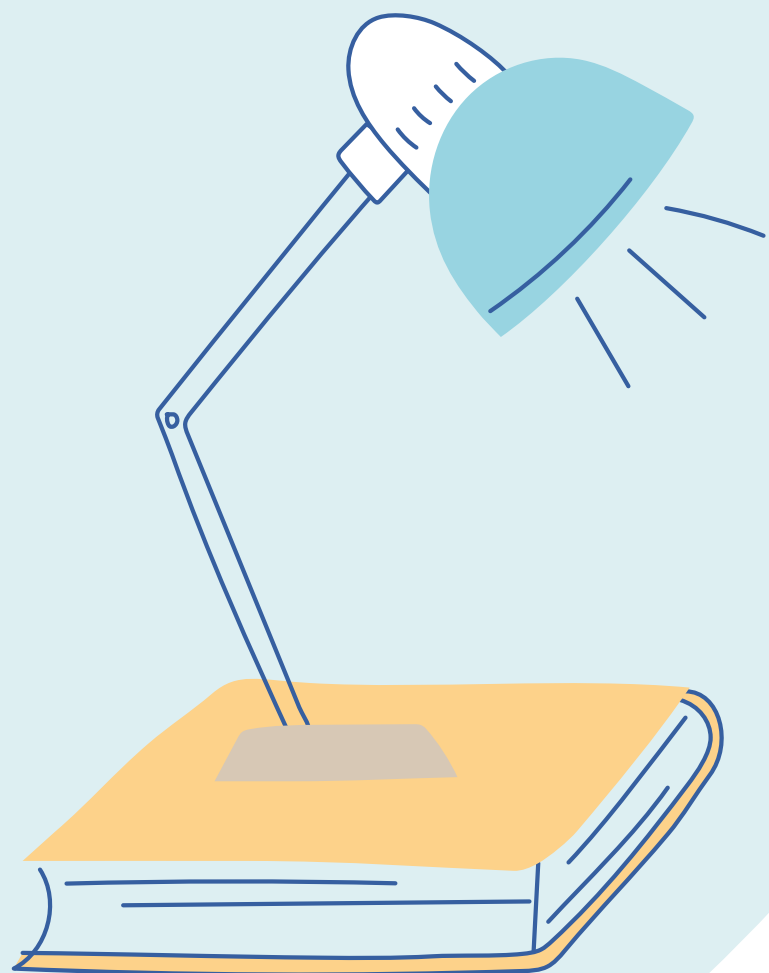
TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH
Univerzitná knižnica

Citovanie Literatúry

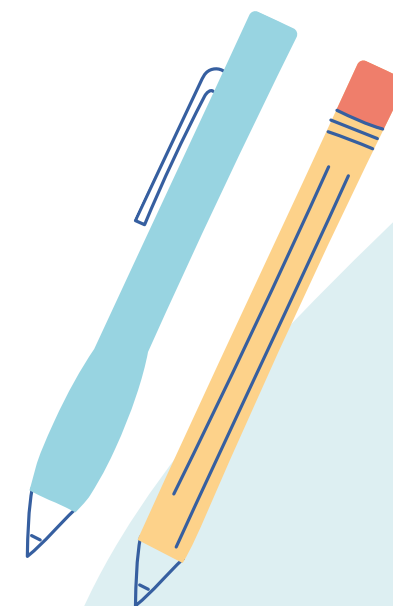
Tvorba zoznamu bibliografických odkazov

Oddelenie vedeckých informácií UK TUKE

Prehľad

- *Čo je citácia* 01
- *Kedy a ako citovať* 02
- *Legislatíva* 03
- *Príklady* 04
- *Plagiátorstvo* 05
- *Záver* 06

Čo je citácia

*Je skrátené označenie citovaného zdroja /dokumentu/ v texte práce podľa niektorej metódy odporúčenej normou **STN ISO 690***

Prečo citovať

- *Zákon č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom*
- *Akademická etika – plnenie študijných povinností bez podvodov, bez vydávania cudzej práce za vlastnú*

Citovať či necitovať

Áno

*Keď používate myšlienky, nápady, obrázky,
výsledky, niekoho iného*

Príklad

*GONDA, Vladimír: Ako napísať a úspešne obhájiť
diplomovú prácu. Bratislava: Elita, 2003. 124 s.
ISBN 80-8044-076-X.*

Nie

Všeobecná vedomosť

Príklad

Gerlachovský štít je najvyšší na Slovensku

*Študenti končia bakalárske štúdium
s titulom Bc.*

Citácia vs parafráza

Citát

Je text doslovne prevzatý z nejakého prameňa. Píšeme ho v úvodzovkách, event. ho môžeme signalizovať zmenou písma.

Príklad

Analýzou podnikových procesov môžu byť operácie v organizácii efektívnym spôsobom preskúmané a vylepšované. „**Modelovanie procesov je tiež neoddeliteľnou súčasťou implementácie každého systému kvality alebo IT projektu**“ [6].

Analýza podnikových procesov je samostatná nezávislá činnosť, ktorá predchádza činnostiam budovania informačného systému podniku a implementácie workflow.

Parafráza

voľné spracovanie, voľný výklad, vyjadrenie rovnakého obsahu inými slovami alebo prostriedkami

Príklad

Pôvodný text

Rozsah práce je spravidla 60 - 100 strán. Do tohto rozsahu sa počíta len hlavný text, t. j. úvod, kapitoly, záver a zoznam použitej literatúry. Dôležitejší ako rozsah práce je kvalita práce a úroveň jej spracovania.

Parafrázovaný text

Práca, by mala obsahovať 60 – 100 strán. Dôležitejšia však je kvalita a úroveň práce [3].

Metóda číselných odkazov

Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom

Poradie odkazov zodpovedá prvému výskytu ich citovania

Ak za sebou nasleduje viac citácií toho istého dokumentu, majú rovnaké číslo ako prvá citácia [7]

Metóda priebežných poznámok

Metóda prvého údaja a dátumu

Ako vytvoriť zoznam použitej literatúry

Príklad textu

... "V prechode steny výťažku do dna (medzi oblasťami IV a V - obr. 11) dochádza k ohybu a súčasne aj určitému posuvu materiálu z dna do steny výťažku po ťažnej hrane ťažníka. V tejto časti výťažku dochádza k najväčšiemu stenčeniu hrúbky steny výťažku a najčastejšie aj k porušeniu. V dne výťažku dochádza k dvojsovému ťahovému namáhaniu" [3]

...

... "Abrázívne opotrebenie charakterizuje oddeľovanie častíc materiálu z funkčného povrchu účinkom tvrdšieho a drsného povrchu iného telesa alebo účinkom abrazívnych častíc." [20] ...

Zoznam použitej literatúry

[2] LANGE, Karl: Umformtechnik. Blachbearbeitung. Berlín: Springer-Verlag, 1990. ISBN 3-540-50039-1

[3] HRIVŇÁK, Andrej-EVIN, Emil: Lisovateľnosť plechov. Košice: ELFA, 2024. ISBN 80-89066-93-3

[4] HRIVŇÁK, Andrej-EVIN, Emil-SPIŠÁK, Emil: Technológia plošného tvárenia. Bratislava: ALFA, 1990. ISBN 80-05-00439-7

....

[20] HAVALDA, Andrej: Náuka o materiáli II. Bratislava: Edičné stredisko STU, 1991. ISBN 80-277-0454-7

Ako vytvoriť zoznam použitej literatúry

Metóda priebežných poznámok

Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke

Pre každý výrok alebo skupinu výrokov sa používa jedno číslo poznámky

Ak sa nejaký dokument cituje viackrát, nasledujúce citácie dostávajú odlišné čísla [7]

Metóda prvého údaja a dátumu

Príklad textu

... kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebapoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti³ Dnes, po dvadsiatich

... výskumov. Pri skúmaní človeka v informačných procesoch vychádzame z podnetov filozofickej antropológie⁴, evolučnej ontológie⁵, ...

Citácie v poznámkach

3. ŽATKULIAK, J.G. Používatelia odborných informácií a informatické služby, s. 251.
4. SEILEROVÁ, B. Človek vo filozofickej antropológii.
5. ŠMAJS, J. Ohrozená kultúra.

Metóda číselných odkazov

Metóda priebežných poznámok

Metóda prvého údaja a dátumu

V texte sa uvedie v zátvorkách prvý údaj (priezvisko autora, alebo prvé slovo z názvu) a rok vydania citovaného dokumentu

Ak majú dva alebo niekoľko dokumentov ten istý prvý údaj a rovnaký rok, odlišia sa malými písmenami (a, b, c, a pod.) za rokom vnútri zátvoriek

Jednotlivé položky v zozname bibliografických odkazov sa uvádzajú v abecednom poradí [7]

Ako vytvoriť zoznam použitej literatúry

Príklad textu

... kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebaopoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti“ (Žatkuliak, 1981, s.251)

...

Podnetov filozofickej antropológie (Seilerová, 1995), evolučnej ontológie (Šmajš, 1997), ...

... Seilerová (1995, s.125) upozorňuje, že ...

SEILEROVÁ, B. Človek vo filozofickej antropológii. 1995.

ŠMAJS, J. Ohrozená kultúra. 1997.

ŽATKULIAK, J.G. Používatelia odborných informácií a infromatické služby. 1981.

Zoznam bibliografických odkazov

SEILEROVÁ, B. 1995. Človek vo filozofickej antropológii. Bratislava :IRIS, 1995. 152 s.

ŠMAJS, J. 1997. Ohrozená kultúra : od evoluční ontologie k ekologické politice. 2. rozš. Vyd. Praha: Nakl. Hhynek, 1997. 205s.

...

ŽATKULIAK, J.G. 1981. Používatelia odborných informácií a infromatické služby, Bratislava: SPN 1981. 342 s.

Tvorba zoznamu literatury

Monografia

Tvorba zoznamu literatúry

Vzor

*Autor(i) : Názov : Podnázov. Vydanie. Miesto vydania : Vydavateľ, Rok vydania. Celkový počet strán. Edícia.
Štandardné číslo.*

Príklad

GONDA, Vladimír: Ako napísať a úspešne obhájiť diplomovú prácu. Bratislava: Elita, 2003. 124 s. ISBN 80-8044-076-X.

Tvorba zoznamu literatúry

Príspevok
v
zborníku

Vzor

Autor : Názov príspevku. In: Názov zdrojového dokumentu : podnázov. Vydanie. Miesto vydania : Názov vydavateľa, Rok vydania. Rozsah strán príspevku. Štandardné číslo.

Príklad

KOHÚTIKOVÁ, E.: Menový vývoj v SR. In: Ekonomika firiem 1999: Zborník z medzinárodnej konferencie, Košice: PHF, 1999. s. 25 – 33. ISBN 80-225-1212-5.

Tvorba zoznamu literatúry

Článok
v
časopise

Vzor

Autor : Názov príspevku : podnázov. In : Názov zdrojového dokumentu (časopisu) : podnázov. Ročník, číslo, rozsah strán článku. Štandardné číslo (ISSN).

Príklad

BEREŽNÝ, Štefan - PLAVKA, Ján: Computing the greatest parametric eigenvector in fuzzy algebra. In: Acta Avionica. Roč. 10, č. 15 (2008), s. 9-13. ISSN 1335-9479.

Tvorba zoznamu literatúry

Patenty

Vzor

Depozitér, Prihlasovateľ: Názov. Majiteľ a pôvodca patentu : Autor : Krajina. Typ patentového dokumentu, Číslo. Dátum publikovania dokumentu.

Príklad

ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY: Spôsob výroby tesnenia valivých ložísk. Majiteľ a pôvodca patentu: Vladimír Lukáč, Jozef Hrehor, Oldřich Roučka. Slovenská republika. Patentový spis, 278399. 05.03.97.

Tvorba zoznamu literatúry

Normy

Vzor

Označenie a číslo normy : Rok zavedenia, Názov normy (šandardu, odporúčania a pod.).

Príklad

STN ISO 690: 1998, Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra.

Tvorba zoznamu literatúry

Zákony

Vzor

Označenie a číslo legislatívneho dokumentu/Rok zverejnenia.

Skratka úradného dokumentu, v ktorom je zákon, vyhláška, a pod. zverejnený. Názov dokumentu.

Príklad

Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tvorba zoznamu literatúry

Elektronické dokumenty

Vzor

Autor (osoba, korporácia) : Názov : podnázov. [Druh nosiča]. Miesto vydania : Názov vydavateľa, Dátum vydania. Dátum aktualizácie/revízie [Dátum citovania]. Dostupnosť a prístup < (url adresa) >. Štandardné číslo.

Príklad

TOMČÍKOVÁ, Iveta - GUZAN, Milan: Zbierka úloh z elektrotechniky 1 [online]. Košice: TU, FEI, 2005. [cit. 2008-12-12]. Dostupné na internete: <<http://kteem.fei.tuke.sk/dokumenty/et1/zbierka.html>>. ISBN 80-8073-474-7.

Spôsoby citovania nástrojov umelej inteligencie

Príklad ChatGPT, Copilot, ...

UI Informačné systémy, 2024. [online]. In: ChatGPT. Verzia 4. Dostupné na internete: OpenAI, <https://chat.openai.com/share/54b738af-6cd9-4a6e-90b6-1c3c81b10bcf>. [cit. 2024-02-05].
Zadanie: „Definuj informačné systémy z pohľadu informačnej vedy“.

Príklad DeepL, GoogleTranslate, ...

BEREŽNÝ, Štefan - PLAVKA, Ján: Computing the greatest parametric eigenvector in fuzzy algebra. In: Acta Avionica. Roč. 10, č. 15 (2008), s. 9-13. ISSN 1335-9479. Preložené nástrojom [DeepL]

Plagiátorstvo a jeho formy

Používanie cudzích publikovaných i nepublikovaných myšlienok, formulácií, poznatkov, výsledkov bádania alebo iných výsledkov tvorivej práce, bez udania zdroja v zozname použitej literatúry (citácie, referencie)

- *porušenie akademickej etiky*
- *porušenie ochrany autorských práv (autorský zákon)*

Plagiátorstvo textové

- *predloženie kompletnej cudzej práce (tlačenej, elektronickej) ako svojej*
- *preklad z cudzieho jazyka bez udania referencie na pôvodný zdroj*
- *“cut and paste” - odstavce, časti pôvodného textu do svojej práce*
- *zámena slov, parafrázovanie myšlienok pôvodného textu bez udania autora zdroja do referencií*

Plagiátorstvo iné

- *zdrojové kódy*
- *ilustrácie*
- *tabuľky*
- *fotografie*

Detekcia plagiátorstva

Vyučujúci

Softvérová kontrola

- CRZP
- Komerčné aplikácie napr. niesomplagiator.sk
- Nástroje voľne dostupné na internete

Zoznam použitej literatúry

- [1] *STN ISO 690: 1998, Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra.*
- [2] *Zákon č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon).*
- [3] *GONDA, Vladimír: Ako napísať a úspešne obhájiť diplomovú prácu. Bratislava: Elita, 2003. 124 s. ISBN 80-8044-076-X.*
- [4] *Meško, Dušan: Plagiátorstvo: ETSK [online]. Košice ETD SK, 2004. Aktualizované 19-8-2008 [cit 2008-12-2]. Dostupné na internete: <<http://www.etsk.sk/>>.*
- [5] *Veľký slovník cudzích slov online [online]. [s.a.]. [cit 2008-12-11]. Dostupné na internete: <<http://www.cudzieslova.sk/>>.*
- [6] *BUBENÍK, P. :Podporné nástroje pre modelovanie podnikových procesov [online]. [s.a.]. [cit. 2008-12-11]. Dostupné na internete: <<http://fstroj.utc.sk/kpi/bubenik/mapovanie%20procesov.pdf>>.*
- [7] *KIMLIČKA, Štefan : Príklady citovania podľa ISO 690 a ISO 690-2. [online]. Bratislava : Katedra knižničnej a informačnej vedy FiFUK, 2004. [cit 2012-8-12]. Dostupné na internete: <http://vili.uniba.sk/AK/citovanie_priklady.pdf >.*

Ďakujeme za pozornosť

*Oddelenie vedeckých informácií
055/ 602 7718*